

Farsta 20 juni 2020

Mottagare
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Vår referens: peter.ojala@dhr.se

Remissyttrande avseende Hållbar terrängkörning (SOU 2019:67)

DHR är en idéburen demokratisk organisation för och av personer med nedsatt rörelseförmåga. Genom att skapa opinion och påverka de politiska besluten arbetar vi för ett öppet Sverige, där personer med nedsatt rörelseförmåga inte blir utestängda. En av utgångspunkterna i vårt arbete är FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det är utifrån detta perspektiv vi framför våra synpunkter på utredningen.

Inledning

DHR välkomnar den del av utredarens uppdrag som handlar om att lämna förslag som syftar till att underlätta för personer med bestående rörelseförmåga att köra i terrängen med motordrivna fordon för att jaga, fiska eller bedriva annat friluftsliv. För oss är det här både en fråga om att kunna leva ett liv som andra och att kunna ge de bästa förutsättningar för alla människor att kunna uppnå en bättre hälsa. Studier har visat att de som anser sig ha god tillgänglighet till naturen också tenderar att skatta sin hälsa högre. Detta tycker vi är ett viktigt argument för att underlätta för personer med bestående rörelseförmåga att köra motordrivna fordon i terrängen. Ett annat argument är artikel 20 gällande "personlig rörlighet" i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning: "a) Konventionsstaterna ska vidta effektiva åtgärder för att säkerställa personlig rörlighet med största möjliga oberoende för personer med funktionsnedsättning, bl.a. genom att a) underlätta personlig rörlighet för personer med funktionsnedsättning på det sätt och vid den tid de själva väljer och till överkomlig kostnad" och "b) underlätta tillgång för personer med funktionsnedsättning till hjälpmedel av kvalitet och andra former av assistans

och annan personlig service, inklusive genom att göra dem åtkomliga till rimlig kostnad”.

Uppdraget och den nuvarande prövningen

Utredaren skriver: ” I direktiven och jaktförordningen används begreppet rullstolsburna med bestående rörelsehinder. I nästan alla andra sammanhang används dock begreppen funktionshindrade eller funktionsnedsatta. Dessa begrepp är generella och inte knutna till visst eller vissa hjälpmedel. Det bör framhållas att även andra funktionshinder eller funktionsnedsättningar än nedsatt rörelseförmåga kan innebära stora svårigheter att förflytta sig i terräng på egen hand. Utredningen använder därför i enlighet med funktionshindropolitiken och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning fortsättningsvis begreppen funktionshinder, vilket förekommer i vissa gällande lagar, och funktionsnedsättning för att inkludera alla som kan ha behov av att använda motordrivet fordon för körning i terräng för att kunna jaga, fiska eller bedriva annat friluftsliv.”

I fotnoten, längst ner på sidan 298 står det dock följande: ” I direktiven finns det två olika skrivningar i fråga om detta. Vid avstämning med Regeringskansliet har det dock bekräftats att det är skrivningen på s. 1 i direktiven (dir. 2018:29) som gäller för utredningen.”

DHR ställer sig frågande till varför utredaren tycks insistera på en annan avgränsning än den som är uttalad av regeringskansliet. Att använda sig av begreppet ”funktionsnedsättning” istället för begreppet ”rörelsehinder eller nedsatt rörelseförmåga” befarar vi skapar en felaktig och överdriven bild av antalet personer som i realiteten skulle kunna tänkas ansöka om dispens för att köra i terräng med motordrivet fordon för att jaga, fiska eller bedriva annat friluftsliv.

Generellt undantag

DHR förespråkar inte ett generellt undantag då vi inte ser hur det skulle kunna fungera i praktiken. Utredarens argument, om att den enskilde först vid en straffrättslig prövning skulle få ett besked på om terrängkörningen var tillåten eller inte, anser vi inte vara relevant. På sidan 310 skriver utredaren att så många som 500 000 (kanske fler) skulle komma att omfattas av ett generellt undantag och att det skulle innebära en mycket stor ökning av skador på mark och vegetation. Den siffran anser DHR vara överdriven då den i stort sett omfattar alla personer med nedsatt rörelseförmåga i Sverige som är över 16 år och varav nästan hälften är 75 år eller äldre. (Källa: <https://www.funka.com/design-for-alla/tillganglighet/statistik/2020-06-22>)

Ansökningsavgift och tillståndets giltighetstid

DHR anser inte att det är rimligt att lägga en merkostnad (ansökningsavgiften) på personer med rörelsenedsättning som vill jaga, fiska eller bedriva friluftsliv. Denna merkostnad blir ytterligare en börda ovanpå alla andra merkostnader personer med rörelsenedsättning har i vardagen och som andra människor, som vill jaga, fiska eller

bedriva friluftsliv, inte har. Det riskerar att slå negativt mot det som vi hoppas är även nuvarande regerings ambition, att skapa en mer jämlik folkhälsa. En ansökningsavgift i det här fallet anser DHR rimmar dåligt med de allmänna principerna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (artikel 4) när det gäller icke-diskriminering, fullständigt och faktiskt deltagande i samhället, lika möjligheter och tillgänglighet.

Om denna avgift motiveras av den administration som då skulle drabba Trafikverket anser DHR det vara bättre att se beviljade ansökningar som permanenta då detta tillståndet gäller personer med bestående rörelsenedsättning. Vi ser inte någon anledning varför Trafikverket ska ompröva beslutet gällande personer med funktionsnedsättning som en gång ansetts vara bestående. Detta är något som flera myndigheter ägnar sig åt och torde vara resurskrävande för myndigheten själv och onödigt och energislukande för individen.

Geografisk omfattning

Att den enskilde med det här förslaget slipper ansöka om dispens av flera länsstyrelser för att kunna delta i jakt, fiske eller annat friluftsliv i fler än ett län, anser DHR är mycket bra. Det ger bättre förutsättningar för personer med nedsatt rörelseförmåga att utan fördröjning kunna ge sig ut i naturen och att även följa jaktlaget över länsgränserna. Det är också i linje med det nationella målet för funktionshinderpolitiken, vilket är: "att med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund."

Beslut om detta yttrande har tagits av förbundsordförande Rasmus Isaksson. Yttrandet har beretts av ombudsman Peter Ojala och i den slutliga beredningen har även förbundssekreterare Ken Gammelgård medverkat.

DHR – Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet

Vänliga hälsningar

Rasmus Isaksson

förbundsordförande

Vänliga hälsningar

Peter Ojala

ombudsman

